

Số: /SNN&PTNT-CCTS
V/v cảnh báo thời tiết nắng nóng và giải
pháp khắc phục trong nuôi trồng thủy sản
năm 2023

Thanh Hoá, ngày tháng 5 năm 2023

Kính gửi: Ủy ban nhân dân các huyện, thị xã, thành phố.

Theo dự báo của Trung tâm khí tượng thủy văn Quốc gia, trong năm 2023 thời tiết nắng nóng sẽ diễn ra ở khu vực Bắc bộ và Trung bộ từ tháng 5 đến tháng 8. Đáng chú ý thời tiết nắng nóng gay gắt hơn và các đợt nắng nóng dự báo kéo dài hơn so với năm 2022. Các đợt nắng nóng có thể kéo dài trên 7 ngày với nền nhiệt cao nhất phổ biến từ 37-39⁰C, có nơi cao hơn từ 40-42⁰C.

Nhiệt độ nước là một trong những thông số quan trọng trong quản lý chất lượng môi trường nuôi và ảnh hưởng trực tiếp đến hoạt động, sinh trưởng của động vật thủy sản. Nhiệt độ tăng giảm đột ngột sẽ gây sốc, làm giảm tỷ lệ sống và khả năng đề kháng bệnh. Nhiệt độ nước cao làm tăng trao đổi chất, do đó tăng tiêu hao oxy, tăng miễn cảm với virus, vi khuẩn gây bệnh đối với động vật thủy sản, đồng thời còn là điều kiện thuận lợi cho nhiều loại ký sinh trùng, nấm, vi khuẩn, virus gây bệnh phát triển. Ngoài ra, nhiệt độ nước cao còn ảnh hưởng đến sự chuyển tải oxy trong nước. Khi nắng nóng trong thời gian dài làm các loại tảo trong ao phát triển mạnh làm giảm lượng oxy hòa tan trong nước vào ban đêm và các chất hữu cơ tích tụ ở đáy ao sẽ phân hủy mạnh thải ra các khí độc như H₂S, N-NH₃, N-NO₂ khuếch tán vào nước gây ngộ độc cho động vật thủy sản nuôi.

Để bảo vệ các đối tượng thủy sản nuôi, nâng cao hiệu quả sản xuất, hạn chế thấp nhất tác động bất lợi của thời tiết nắng nóng, Sở Nông nghiệp và PTNT đề nghị Ủy ban nhân dân các huyện, thị xã, thành phố khuyến cáo các hộ, cơ sở nuôi trên địa bàn thực hiện một số giải pháp kỹ thuật sau:

1. Nuôi tôm nước lợ

- Định kỳ sử dụng chế phẩm sinh học để cải thiện môi trường nước, kiểm soát mật độ tảo, ổn định pH và độ kiềm, giảm hàm lượng khí độc H₂S, NH₃, NO₂ và kiểm soát mật độ vi khuẩn Vibrio.

- Duy trì mực nước trong ao từ 1,2-1,5m để giữ ổn định nhiệt độ, pH, độ mặn và độ kiềm trong ao.

- Đối với các ao có màu nước vàng đậm hoặc xanh đậm, thể hiện sự tích tụ các chất dinh dưỡng dư thừa tăng lên, tảo phát triển mạnh hơn thì tăng cường quạt khí về đêm và sáng sớm nhằm đảm bảo oxy hoà tan trong ao, đáp ứng nhu cầu của tôm

nuôi và các phản ứng hoá học xảy ra trong ao. Thường xuyên kiểm tra thức ăn để điều chỉnh cho phù hợp, tránh dư thừa.

- Vùng nuôi có độ kiềm thấp có thể dùng 20kg Dolomit trộn với 16kg mật rỉ đường /3000m³, đậy kín, ủ 12 giờ, không thêm hay cho nước vào. Sau đó rải đều trên mặt ao, nếu hôm sau đo chưa đạt nên tạt thêm đến khi đạt giá trị 60-180mg/l mới ngừng.

- Khi mật độ vi khuẩn trong nước ao nuôi cao, xử lý nước bằng các biện pháp như thay nước, sử dụng hoá chất TCCA hoặc Chlorine hoặc Iodine với liều lượng theo hướng dẫn của nhà sản xuất hoặc sử dụng các chế phẩm sinh học có khả năng loại bỏ vi khuẩn trong nước.

- Tăng cường sức đề kháng cho tôm bằng cách bổ sung Vitamin C, khoáng, vi sinh đường ruột, chất bổ gan trộn vào thức ăn cho tôm ăn.

- Dự trữ nước sạch trong ao lắng để cung cấp hoặc thay thế một phần ao nuôi khi cần thiết.

- Hạn chế đánh bắt và vận chuyển tôm khi thời tiết nắng nóng, nên tiến hành vào lúc sáng sớm, chiều mát.

2. Nuôi ngao

- Thường xuyên vệ sinh mặt bãi, vây cọc, tu sửa chân vây lưới, tạo sự thông thoáng cho nước triều lên xuống làm phong phú nguồn thức ăn cho ngao.

- Đối với những bãi nuôi có mật độ cao cần san thưa để giảm sự cạnh tranh thức ăn. Ngao đạt kích cỡ thương phẩm nên thu hoạch để giảm mật độ. Mỗi khu vực nuôi ngao khi thu hoạch xong phải cải tạo đúng quy trình rồi mới tiến hành thả nuôi.

- San thưa mật độ ngao dồn vào chân vây phía cuối hướng gió hoặc dòng chảy, tránh để hiện tượng ngao dồn mật độ cao vào chân vây kéo dài trong điều kiện môi trường bất lợi (NO₂ và H₂S cao) làm ảnh hưởng đến sức khoẻ ngao nuôi.

- Chủ động theo dõi, kiểm tra ngao nuôi, thực hiện tốt việc khai thông các vùng nước đọng, tránh hiện tượng ứ đọng nước ngọt cục bộ kéo dài hoặc gia tăng nhiệt độ khi nắng nóng kéo dài.

- Thu tỉa ngao đã đạt kích cỡ thu hoạch tránh rủi ro do nắng nóng kéo dài gây ra; đối với ngao nuôi chưa đạt kích cỡ thu hoạch tiến hành kiểm tra mật độ để có kế hoạch chủ động san thưa, đảm bảo mật độ nuôi từ 180-200 con/m² đối với cỡ ngao từ 400-600 con/kg; dưới 250 con/m² đối với cỡ ngao 500-800 con/kg; 250-350 con/m² đối với cỡ ngao từ 800-2.000 con/kg.

- Không nên nuôi ngao ở những bãi nuôi cao và có thời gian phơi bãi dài.

- Không thả giống ở thời điểm nhiệt độ cao và nắng nóng kéo dài

3. Nuôi thủy sản nước ngọt

- Duy trì mực nước trong ao nuôi từ 1,5-2,0m, tích cực tạo oxy cho ao nuôi bằng máy quạt nước, máy sục khí hoặc dùng máy bơm bơm ngược lại ao. Những nơi có điều kiện thay nước thì thay từ 15-20% lượng nước cũ và cấp thêm nước mới vào ao dưới dạng phun mưa (tốt nhất vào sáng sớm).

- Theo dõi, quản lý môi trường ao nuôi chặt chẽ, sớm phát hiện các biến động và điều chỉnh các yếu tố môi trường về ngưỡng thích hợp. Trong những ngày nắng nóng cần giảm lượng thức ăn từ 30-40% hoặc cắt bỏ bữa ăn vào buổi trưa, khẩu phần ăn cần bổ sung thêm các vitamin, khoáng chất...để tăng sức đề kháng cho thủy sản nuôi; Tăng cường sử dụng chế phẩm vi sinh nhằm cải thiện chất lượng nước, hạn chế việc thay nước thường xuyên.

- Chủ động thu hoạch thủy sản nuôi đạt kích thước thương phẩm ngay sau khi thiếu nước, hạn hán xảy ra.

4. Nuôi cá lồng trên biển, sông/hồ

- Tiến hành thu tỉa khi cá nuôi đạt kích cỡ thu hoạch để giảm mật độ nuôi trong lồng. Hạn chế đánh bắt, san thưa, vận chuyển, thả giống vào những ngày nắng nóng, thời điểm nắng nóng trong ngày.

- Quá trình phân hủy chất hữu cơ tăng khi nhiệt độ nước tăng cao đồng thời làm tăng tiêu hao oxy hòa tan trong nước. Do đó cần thường xuyên vệ sinh lồng nuôi sạch sẽ và thông thoáng để lưu thông nước nhằm tăng cường oxy hòa tan trong nước, giảm vật bám, chất bẩn ở trong lồng.

- Thực hiện nuôi đúng mật độ, sử dụng thức ăn đủ số lượng và đảm bảo chất lượng để hạn chế ô nhiễm nguồn nước.

- Tổ chức tốt công tác vệ sinh môi trường để hạn chế chất thải, nước thải xả trực tiếp ra vùng nuôi, giảm tình trạng ô nhiễm hữu cơ môi trường nước.

- Hướng dẫn người nuôi các biện pháp di dời lồng/bè nuôi đến khu vực an toàn khi đối tượng nuôi gặp bất lợi về môi trường, thời tiết.

Trong quá trình chỉ đạo việc tăng cường quản lý nuôi trồng thủy sản, khi thủy sản nuôi có biểu hiện bất thường, đề nghị UBND các huyện, thị xã, thành phố báo cáo về Chi cục Thủy sản, Chi cục Chăn nuôi và Thú y để phối hợp, xử lý kịp thời./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Giám đốc Sở (để báo cáo);
- Chi cục Thủy sản (để thực hiện);
- Chi cục Chăn nuôi và Thú y (để thực hiện);
- Lưu: VT, CCTS.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Nguyễn Đức Cường

